

UZASADNIENIE

Decyzją z 16 lipca 2018 r., na podstawie art. 83 ust.1 oraz art. 32 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1778 ze zm.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że Z. J. (1) jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy, które wynosi łącznie na dzień wydania decyzji, tj. na dzień 16.07.2018 r. 1266,01 zł, w tym:

- 1) z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od marca 2013 r. do marca 2017 r. w kwocie 352,83 zł, odsetek za zwłokę 154 zł,
- 2) z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od marca 2013 r. do marca 2017 r. w kwocie 516,80 zł, odsetek za zwłokę 130 zł,
- 3) z tytułu składek na Fundusz Pracy w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres marzec 2013 r. w kwocie 28,17 zł, odsetek za zwłokę 13 zł,
- 4) z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 40-49 za okres od marca 2013 r. do marca 2017 r. w kwocie 42,21 zł, odsetek za zwłokę 19 zł.

Organ rentowy wskazał, że na podstawie art. 23 ust. 1 ww. ustawy, odsetki będą naliczane nadal do dnia zapłaty, łącznie z tym dniem, dodając, że odsetki za zwłokę winy być liczone na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z 29.08.1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2018 r., poz. 800 ze zm.). ZUS przywołał art. 46 ust. 1 i art. 32 ustawy systemowej. Zakład argumentował, że zawiadomił płatnika składek o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, wzywając go jednocześnie do złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek, pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów, natomiast płatnik składek nie dopełnił obowiązku z art. 46 ust.1 ustawy systemowej i w związku z tym ZUS, działając na podstawie art. 83 tejże ustawy, określił wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. Zakład zastrzegł, że jeżeli określone w drodze decyzji zobowiązanie nie zostanie uregulowane wraz z należnymi odsetkami za zwłokę w terminie miesiąca od daty doręczenia decyzji, to zgodnie z art. 24 ust. 2 w zw. z art. 32 ww. ustawy ZUS zobowiązany będzie do przymusowego ściągnięcia należności w trybie przepisów ustawy z 17.06.1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2017 r., poz. 1201 ze zm.) lub egzekucji sądowej w trybie ustawy z 17.11.1964 r. kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 155 ze zm.). Nadto Zakład poinformował, że decyzja zgodnie z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 30.10.2014 r. w sprawie określenia należności pieniężnych, których egzekucja może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia (Dz.U. z 2017 r., poz. 131) stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego bez uprzedniego doręczenia upomnienia. ZUS poinformował też, że zgodnie z art. 27 ust.1 ustawy, decyzja stanowi podstawę do zabezpieczenia należności z tytułu składek ustawowym prawem zastawu na wszystkich będących własnością dłużnika oraz stanowiących współwłasność łączną dłużnika i jego małżonka rzeczach ruchomych oraz zbywalnych prawach majątkowych, a nadto, że zgodnie z art. 26 ust. 2 ustawy stanowi również podstawę do wpisu hipoteki do księgi wieczystej nieruchomości stanowiącej własność zobowiązanego, zaś jeżeli nieruchomość nie posiada księgi wieczystej, zabezpieczenie jest dokonywane przez złożenie tych dokumentów do zbioru dokumentów /decyzja k. 10 akt ZUS/.

Uznając powyższą decyzję za krzywdzącą Z. J. (1) złożył od niej odwołanie, w którym zawarł jednocześnie wniosek o zwolnienie go z kosztów sądowych i przyznanie adwokata z urzędu. Odwołujący podniósł, że z uwagi na bardzo złą sytuację majątkową oraz kłopoty ze zdrowiem nie jest w stanie uiścić zaległości składkowych. Podkreślił, że ZUS w kwietniu 2014 r. odmówił mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dodając, że od tej pory pozostaje bez

środków do życia, mimo iż pracował przez 38 lat i posiada okresy składkowe. Zaznaczył, że przed Sądem Okręgowym w Łodzi toczą się postępowania w sprawach jego uprawnień do renty chorobowej i do zasiłku chorobowego, dodając, że w związku z tym zwracał się do ZUS o wstrzymanie decyzji o zapłacie zaległości do czasu zakończenia w/w postępowań, jednakże bezskutecznie. Dodał, że od czerwca 2018 r. otrzymuje z (...) zasiłek okresowy na okres trzech miesięcy, jego stan zdrowia znacznie się pogorszył, pojawiły się u niego nowe schorzenia oraz, że obecnie ma planowaną operację z uwagi na zerwane ścięgno A. /odwołanie k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie. Zakład argumentował, że odwołujący prowadził działalność gospodarczą od 23.05.2002 r. do 10.06.2002 r., od 20.08.2002 r. do 28.11.2002 r., od 26.03.2003 r., do 30.12.2003 r., od 1.02.2004 r. do 28.02.2004 r., od 19.09.2005 r., do 21.03.2013 r., 19.03.2015 r. (jeden dzień) i 17.03.2017 r. (jeden dzień). ZUS wyjaśnił, że w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania wykazano zaległości za październik 2010 r., kwiecień 2011 r., wrzesień 2011 r., które na dzień zawiadomienia były przedawnione, dodając, że różnice składek zostały odpisane z konta ubezpieczonego i zaskarżona decyzja z 16.07.2018 r. obejmuje należności wymagalne. /odpowiedź na odwołanie k. 5/

W piśmie procesowym z 29.10.2018 r. wnioskodawca podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie. Zarzucił nieprawidłowe rozliczenie jego zadłużenia przez ZUS, argumentując, że w odwołaniu z 19.09.2018 r. w punkcie 1 składka na ubezpieczenia społeczne za okres marzec 2013 r. – marzec 2017 r. wynosi 352,83 zł, a w decyzji z 16.07.2018 r. ta sama pozycja wynosi 362,83 zł. Negował twierdzeniom ZUS, że nie składał pism wyjaśniających przyczyn niepłacenia składek, podnosząc, że składał je wielokrotnie z prośbą o umorzenie zadłużenia lub rozłożenie na raty lub nie naliczanie odsetek, dodając, że działania te nie przyniosły żadnego rezultatu. Dodał, że wniosł o zawieszenie przez ZUS postępowania sądowego do czasu zakończenia postępowań toczących się w tut. Sądzie Okręgowym, co również nie przyniosło efektu. Podkreślił, że w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania wskazano zaległości za październik 2010 r., kwiecień 2011 r. i wrzesień 2011 r., które na dzień zawiadomienia były przedawnione. Konkludując wniosł o ponowne rozliczenie jego zadłużenia. Dodatkowo podkreślił swoją bardzo trudną sytuację materialną i zdrowotną, dodając, że utrzymuje się z zasiłku z (...), który we wrześniu 2018 r. wyniósł 317 zł, a październiku 2018 r. 240 zł miesięcznie i akcentując, że posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z (...) z 27.09.2018 r. o stopniu lekkim, od którego odwołał się wnosząc o podwyższenie grupy /pismo procesowe wnioskodawcy k. 9, wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu k. 10/.

Postanowieniem z 30.10.2018 r. Sąd Okręgowy w Łodzi ustanowił dla wnioskodawcy pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata, którego wyznaczenie powierzył Okręgowej Radzie Adwokackiej /k. 19/.

W piśmie procesowym z 21.12.2018 r. pełnomocnik z urzędu wnioskodawcy poparł wniesione przez Z. J. (2) odwołanie, wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, że wnioskodawca nie jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy w okresach objętych decyzją, podnosząc zarzut przedawnienia, a nadto wniosł o zasądzenie na rzecz pełnomocnika odwołującego kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, jednocześnie oświadczając, że koszty te nie zostały uiszczone w całości, ani w części. Argumentował, że zadłużenie w znacznej mierze uległo przedawnieniu, akcentując, że instytucja przedawnienia uregulowana w art. 24 ust. 4 ustawy systemowej dotyczy nie tylko składek na ubezpieczenia społeczne, ale wszystkich należności z tytułu składek, do których należy zaliczyć także odsetki za zwłokę, koszty upomnienia, koszty egzekucyjne czy dodatkową opłatę i dodając, że przedawnienie powoduje wygaśnięcie zobowiązania z tego tytułu w całości w całości lub w części zgodnie z art. 59 § 1 pkt 9 Ordynacji Podatkowej w zw. z art. 31 ustawy systemowej. Wywodził, że skutek ten jest inny niż w przypadku zobowiązań cywilnoprawnych, w których przedawnienie powoduje ograniczenie możliwości dochodzenia takiego zobowiązania, jeśli dłużnik podniesie zarzut przedawnienia (art. 117 k.c.), natomiast w przypadku zobowiązań dotyczących składek nie ma w ogóle możliwości ich dochodzenia. Zaznaczył, że 5-letni okres przedawnienia liczy się od dnia, w którym składki stały się wymagalne, wskazując, że daty te będą się różniły w zależności od rodzaju płatnika zgodnie z art. 47 ustawy systemowej. Podniósł, że okres ten biegnie od czasu wydania decyzji zobowiązującej do zapłaty należności. Zarzucił, że objęte decyzją okresy składkowe przekraczają 5-letni okres przedawnienia, konkludując, że w tym zakresie decyzja winna zostać zmieniona. Podniósł, że wnioskodawca jest w bardzo złej sytuacji osobistej, dodając, że wielokrotnie podejmował próby zmierzające do zawarcia porozumienia z

Zakładem, a także, że możliwości majątkowe i zarobkowe ubezpieczonego w znacznej mierze są zdeterminowane jego stanem zdrowia, uniemożliwiającym mu zaspokojenie kierowanych wobec niego roszczeń. Wywodził na tej podstawie, że istnieją okoliczności uzasadniające umorzenie przedmiotowych zaległości lub odroczenie obowiązku uiszczenia zapłaty lub rozłożenia na raty spłaty co umożliwiłoby rzeczywistą ich spłatę /pismo procesowe pełnomocnika z urzędu wnioskodawcy k. 27 – 28/.

W piśmie procesowym z 17.01.2019 r. organ rentowy dodatkowo wyjaśnił, że za okres od 19.05.2009 r. do 21.03.2013 r. wnioskodawca został objęty obowiązkiem ubezpieczenia na podstawie decyzji z 3.06.2013r. stwierdzającej podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, dodając, że płatnik odwołał się od tej decyzji do sądu, który wyrokiem z 12.02.2014 r. oddalił jego odwołanie, a następnie prawomocnym od 11.03.2014 r. postanowieniem z 12.02.2014 r. odrzucił apelację płatnika. ZUS wskazał, że 10.04.2013 r. płatnik złożył wniosek o odroczenie terminu płatności składki za marzec 2013 r. z uwagi na toczące się postępowanie przed sądem, a następnie 4.06.2013 r. złożył rezygnację z ww. wniosku (brak dokumentacji dotyczącej pomocy de minimis), wobec czego wniosek pozostał bez rozpatrzenia. Następnie ZUS wyjaśnił, że 17.08.2017 r. do płatnika zostało wysłane zawiadomienie o wszczęciu postępowania za zaległości za miesiące: FUS październik 2010 r., kwiecień 2011 r., wrzesień 2011 r., marzec 2013 r., marzec 2017 r. na kwotę 367,86 zł, FUZ marzec 2013 r. i marzec 2017 r. na kwotę 559,01 zł, FP wrzesień 2011 r. i marzec 2013 r. na kwotę 28,18 zł. Zakład podał, że postępowanie zakończyło się zawiadomieniem z 12.09.2017 r., a decyzja wystawiona 16.07.2018 r. zaskarżona w nn. postępowaniu określiła zadłużenie wnioskodawcy z tytułu nieopłaconych składek na FUS za marzec 2013 r., i marzec 2017 r. na kwotę 362,83 zł, na FUZ za marzec 2013 r. i marzec 2017 r. na kwotę 559,01 zł, na FP za marzec 2013 r. na kwotę 28,17 zł. ZUS wskazał, że płatnik 4.08.2017 r. złożył pismo o nienaliczanie odsetek i niekierowanie sprawy do windykacji z powodu niezapłaconej składki za marzec 2017 r., a następnie po odebraniu zawiadomienia o wszczęciu postępowania w dn. 31.03.2017 r. złożył pismo, w którym nie zgadzał się z terminami okresami należności i wnosił o zawieszenie postępowania w jego sprawie do czasu rozstrzygnięcia spraw o prawo do renty chorobowej i odzyskanie prawa do zasiłku chorobowego. Zakład wyjaśnił, że pismem z 22.09.2017 r. udzielono płatnikowi odpowiedzi, wskazano zadłużenie i poinformowano, że nie ma możliwości odstąpienia od naliczania odsetek oraz zaproponowano wystąpienie z wnioskiem o rozłożenie zadłużenia na raty. ZUS podał, że należności nie mogły być skierowane do egzekucji z uwagi na brak prawomocnej decyzji o zadłużeniu, będącej podstawą do wystawienia tytułów wykonawczych, dodając, że odwołujący nie składał wniosku w sprawie umorzenia lub rozłożenia zadłużenia na raty. Organ rentowy dodał, że przed wystawieniem skarżonej decyzji, po ponownej analizie zadłużenia, z konta płatnika odpisano w związku z przedawnieniem należności za październik 2010 r., kwiecień 2011 r., wrzesień 2011 r. na kwotę 5,03 zł oraz na FP za wrzesień 2011 r. na kwotę 0,01 zł, a w decyzji z 16.07.2018 r. wskazano składki, które nie uległy przedawnieniu. ZUS odnosząc się zarzutu przedawnienia argumentował, że składki nie uległy przedawnieniu co do 1) składki za marzec 2013 r. gdyż wystąpiły okoliczności zawieszające bieg terminu przedawnienia albowiem postępowanie w sprawie obowiązku ubezpieczenia zakończone wyrokiem Sądu – od wszczęcia postępowania z 25.04.2013 r. do prawomocnego wyroku, tj. 11.03.2014 r., co do 2) składek za marzec 2013 r. i marzec 2017 r. wystąpiły okoliczności zawieszające bieg terminów przedawnienia – postępowanie w sprawie określenia zadłużenia od wszczęcia postępowania (doręczone 25.08.2017 r.) do dnia uprawomocnienia decyzji – odwołanie płatnika. Zakład konkludował, że do należności za ww. okresy nastąpiło zawieszenie biegu terminu przedawnienia z uwagi na wszczęcie postępowania i trwa nadal, do uprawomocnienia się zaskarżonej decyzji /pismo procesowe ZUS k. 36/.

Na rozprawie z 7.03.2019 r. pełnomocnik z urzędu wnioskodawcy poparł odwołanie, podniósł zarzut przedawnienia za okres marzec – lipiec 2013 r., wnosząc o umorzenie przedmiotowych zaległości bądź odstąpienie od ubiegania się o nie względem wnioskodawcy, ewentualnie o rozłożenie spłaty na możliwie największą ilość rat w najniższych możliwych wysokościach, a nadto wniósł o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, oświadczając, że nie zostały uiszczone ani w całości, ani w części. Natomiast pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania /stanowiska stron - e-prot. z 7.03.2019 r.: 00:01:10, 00:01:30, 00:14:19, 00:17:57/.

Na rozprawie z 25.04.2019 r. – bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku w nn. sprawie – strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska /e-prot. z 25.04.2019 r.: 00:00:46, 00:00:58, 00:01:52, 00:02:30/.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Wnioskodawca – Z. J. (2) urodził się (...) /niesporne/.

Wnioskodawca na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej za numerem (...) prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą w okresach: od 23.05.2002r. do 10.06.2002 r., od 20.08.2002 r. do 28.11.2002 r., od 26.03.2003 r., do 30.12.2003 r., od 1.02.2004 r. do 28.02.2004 r., od 19.05.2009 r. do 21.03.2013 r., od 19.03.2015 r. – zgłoszenie na 1 dzień, od 17.03.2017 r. – zgłoszenie na 1 dzień. /niesporne, a nadto uzasadnienie wyroku z 23.10.2013 r. w sprawie VIII U 3463/13 k. 17 załączonych akt VIII U 3463/13/.

Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z 3.06.2013 r. Z. J. (2) został objęty obowiązkiem ubezpieczenia za okres od 19.09.2005 r. do 21.03.2013 r. z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, mocą której ustalono także miesięczne podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z marzec 2013 r. w kwocie 1149,83 zł, na ubezpieczenie zdrowotne za marzec w kwocie 2908,13 zł, na Fundusz Pracy za marzec w kwocie 1149,83 zł / niesporne, a nadto uzasadnienie k. 17 załączonych akt VIII U 3463/13/.

Od powyższej decyzji wnioskodawca odwołał się do Sądu Okręgowego w Łodzi, który w postępowaniu o sygn. akt VIII U 3463/13, prawomocnym, od dnia 11.03.2014 r., wyrokiem z 23.10.2013 r. oddalił odwołanie Z. J. (2) od tej decyzji /zarządzenie k. 1 załączonych akt VIII U 3463/13, odwołanie k. 2 załączonych akt VIII U 3463/13, wyrok k. 14 załączonych akt VIII U 3463/13, postanowienie o odrzuceniu apelacji wnioskodawcy k. 29 – 30 załączonych akt VIII U 3463/13 /.

W toku postępowania VIII U 3463/13 Sąd Okręgowy ustalił w szczególności, że z tytułu prowadzonej od 23.02.2005 r. działalności gospodarczej wnioskodawca:

- dokonał zgłoszenia płatnika składek na formularzu (...) oraz zgłoszenia do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego na formularzu ZUS-ZZA,
- od 11.06.2002 r. dokonał wyrejestrowania z ubezpieczenia zdrowotnego, nie informując ZUS o zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej,
- od 20.08.2002 r. do 28.11.2002 r., od 26.03.2003 r. do 30.12.2003 r., od 1.02.2004 r. do 28.02.2004 r. dokonał kolejnych zgłoszeń do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego, nie informując ZUS o zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej,
- od 1.06.2004 r. dokonał kolejnego zgłoszenia do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego na formularzu ZUS-ZZA, bez dokonania zgłoszenia płatnika składek na formularzu (...), a następnie od 1.06.2004 r. zgłosił zaprzestanie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej składając dokumenty (...) i (...),
- od 19.09.2005 r. dokonał zgłoszenia płatnika składek na formularzu (...) oraz zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego na formularzu (...).

Ponadto ustalono, że wnioskodawca:

- za okres prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej złożył dokumenty rozliczeniowe za maj- czerwiec 2002 r., od sierpnia do listopada 2002 r., marzec 2003 r., grudzień 2003 r., luty 2004 r., w których poprawnie rozliczył składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, a w deklaracjach (...) złożonych za miesiące od września 2005 r. do lutego 2013 r. poprawnie rozliczył składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy proporcjonalnie zmniejszając podstawy wymiaru o okres, w których przebywał na zwolnieniu lekarskim,
- natomiast za marzec 2013 r. nie rozliczył i nie opłacił składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy.

Wnioskodawca pobierał świadczenie rehabilitacyjne od 11.03.2012 r. do 5.03.2013 r.

Wnioskodawca w dn. 15.03.2013 r. złożył wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Lekarz Orzecznik ZUS orzeczeniem z 14.03.2013 r. orzekł, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy na okres 1 roku. Odwołujący uzyskał prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy od 6.03.2013 r.

Wnioskodawca zawiesił w dn. 22.03.2013 r. prowadzenie działalności gospodarczej.

W dn. 10.04.2013 r. wnioskodawca złożył wniosek do organu rentowego o wyłączenie okresu 6-21.03.2013 r. z okresu ubezpieczenia.

W wyniku postępowania wyjaśniającego w zakresie weryfikacji okresu podlegania obowiązkowi ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej oraz podstaw wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy ZUS wydał zaskarżoną w postępowaniu VIII U 3463/13 decyzję z 3.06.2013 r.

Sąd Okręgowy w pisemnych motywach swego rozstrzygnięcia wyjaśnił, że w toku postępowania odwoławczego ustalono, że w okresie od 6 do 21.03.2013 r. wnioskodawca prowadził działalność gospodarczą a zwiesił ją dopiero od 22.03.2013 r. wobec czego nie ma podstaw do odstąpienia od obliczania i zobowiązania wnioskodawcy do zapłaty składek za okres 6-21.03.2013 r., akcentując, że nie jest sporne, że za ten okres wnioskodawca składek nie zapłacił, a powołane przyczyny nie stanowią usprawiedliwienia /uzasadnienie wyroku k. 17-22 załączonych akt VIII U 3463/13/.

W dn. 10.04.2013 r. odwołujący złożył wniosek o odroczenie terminu płatności składki za marzec 2013 r. z uwagi na toczące się postępowanie przed sądem. Następnie 4.06.2013 r. odwołujący złożył rezygnację z ww. wniosku (brak dokumentacji dotyczącej pomocy de minimis), wobec czego Zakład pozostawił rzeczony wniosek bez rozpatrzenia /okoliczności niesporne, a nadto okoliczności przyznane przez ZUS k. 36/.

Po zawieszeniu prowadzenia działalności gospodarczej w marcu 2013 r. wnioskodawca następnie zawieszał jej prowadzenie cyklach 2-letnich i odwieszał na 1 dzień w marcu 2015 r. i w marcu 2017 r. Wnioskodawca nie uzyskiwał w tym czasie przychodów /niesporne, a nadto okoliczność przyznana przez wnioskodawcę e-prot. z 17.03.2019 r.: 00:12:16/.

Wnioskodawca za marzec 2017 r. nie rozliczył i nie opłacił składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy. /okoliczności przyznane przez wnioskodawcę e-prot. z 17.03.2019 r.: 00:01:37/.

W dn. 25.08.2017 r. wnioskodawca odebrał pisemne zawiadomienie ZUS z dn. 17.08.2017 r. o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie ustalenia zaległości składkowych, które zostało wystawione za zaległości za okres październik 2010 r., kwiecień 2011 r. i wrzesień 2011 r., które na dzień zawiadomienia były przedawnione.

W w/w zawiadomieniu ZUS podał, że na dzień 17.08.2017 r. należności z tytułu:

- 1) składek na ubezpieczenia społeczne za okres od października 2010 r. do marca 2017 r. w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 wynoszą 496,86 zł, a w tym składki 367,86 zł a odsetki za zwłokę 129 zł,
- 2) składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od marca 2013 r. do marca 2017 r. w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 wynoszą 608,80 zł, w tym składki 516,80 zł, a odsetki za zwłokę 92 zł,
- 3) składek na Fundusz Pracy za okres od września 2011 r. do marca 2013 r. w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 wynoszą 39,18 zł, w tym składki 28,18 zł, a odsetki za zwłokę 11 zł,
- 4) składek na ubezpieczenie zdrowotne za marzec 2013 r. w ramach numerów deklaracji 40 – 49 wynosi 58,21 zł, w tym składka 42,21 zł a odsetki za zwłokę 16 zł

/z.p.o.k. k. 8 akt ZUS, zawiadomienie o wszczęciu postępowania k. 7 akt ZUS, załącznik do zawiadomienia o wszczęciu postępowania k. 6 akt ZUS/.

W dn. 4.08.2017 r. wnioskodawca złożył pismo o nie naliczanie odsetek i nie kierowanie sprawy do windykacji z powodu niezapłaconej składki za marzec 2017 r. /niesporne, okoliczność przyznana przez wnioskodawcę e-prot. z 17.03.2019 r.: 00:07:36, pismo ZUS k. 36/

Następnie, po odebraniu zawiadomienia o wszczęciu postępowania w dn. 31.03.2017 r., odwołujący złożył pismo, w którym nie zgadzał się z terminami okresami należności i wnosił o zawieszenie postępowania w jego sprawie do czasu rozstrzygnięcia spraw o prawo do renty chorobowej i odzyskanie prawa do zasiłku chorobowego /niesporne/.

Pismem z 22.09.2017 r. Zakład udzielił płatnikowi odpowiedzi, wskazano zadłużenie i poinformowano, że nie ma możliwości odstąpienia od naliczania odsetek oraz zaproponował mu wystąpienie z wnioskiem o rozłożenie zadłużenia na raty /niesporne/.

Odwołujący nie składał wniosku w sprawie umorzenia nieopłaconych składek albo o odstąpienie od obowiązku ich zwrotu /niesporne, a nadto okoliczność przyznana przez wnioskodawcę e-prot. z 17.03.2019 r.:00:01:37/.

Przed wydaniem skarżonej w niniejszym postępowaniu decyzji Zakład dokonał ponownej analizy zadłużenia wnioskodawcy, po której odpisał z konta płatnika w związku z przedawnieniem należności za październik 2010 r., kwiecień 2011 r., wrzesień 2011 r. kwotę 5,03 zł oraz na Fundusz Pracy za wrzesień 2011 r. kwotę 0,01 zł, a następnie pismem z 12.09.2017 r. zawiadomił odwołującego o zakończeniu postępowania dowodowego /raport rozliczeń należności płatnika k. 2-5 akt ZUS, zawiadomienie o zakończeniu postępowania k. 1 akt ZUS/.

W efekcie wydana została zaskarżona decyzja

/decyzja k. 10 akt ZUS/

Zgodnie ze szczegółowym zestawieniem stanowiącym załącznik do skarżonej decyzji z dnia 16.07.2018 r. zaległości odwołującego wyliczone na dzień 16.07.2018 r. dotyczą:

1) składki na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39:

- za marzec 2017 r. płatna do 10.04.2013 r. w kwocie 338,63 zł, a odsetki za zwłokę 154 zł,

- za marzec 2017 r. płatna do 10.04.2013 r. w kwocie 24,20 zł, a odsetki za zwłokę 0,00 zł,

co dało łączną kwotę zaległości 362,83 zł i kwotę odsetek za zwłokę 154 zł

2) składki na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39:

- za marzec 2013 r. płatna do 10.04.2013 r. w kwocie 219,52 zł, a odsetki za zwłokę 100 zł,

- za marzec 2017 r. płatna do 10.04.2013 r. w kwocie 297,28 zł, a odsetki za zwłokę 30 zł,

co dało łączną kwotę zaległości 516,80 zł i kwotę odsetek za zwłokę 130 zł,

3) składki na Fundusz Pracy w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39:

- za marzec 2013 r. płatna do 10.04.2013 r. w kwocie 28,17 zł, a odsetki za zwłokę 13 zł,

4) składki na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 40-49:

- za marzec 2013 r. płatna do 10.04.2013 r. w kwocie 42,21 zł, a odsetki za zwłokę 19 zł.

/załącznik do decyzji z 16.07.2018 r. k. 9 akt ZUS/

Wnioskodawca odebrał zaskarżoną decyzję w dniu 3.08.2018 r. /z.p.o.k. k. 11 akt ZUS/

Na dzień 7.09.2018 r. na koncie wnioskodawcy występuje niedopłata 950,01 zł, a w tym:

- na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 362,83 zł, za okres marzec 2013 r., marzec 2017 r., a także odsetki za zwłokę wyliczone na dzień 7.09.2018 r. na kwotę 158 zł,

- na Fundusz Pracy w kwocie 28,17 zł za marzec 2013 r., a także odsetki za zwłokę wyliczone na dzień 7.09.2018 r. na kwotę 13 zł /pismo ZUS z 7.09.2018 r. k. 12 akt ZUS/.

•

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 300 ze zm.; dalej też u.s.u.s.), obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osoby z nimi współpracujące. W świetle art. 12 u.s.u.s. obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Na mocy art. 13 pkt 4 u.s.u.s. osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności. Stosownie do treści art. 8 ust. 6 pkt 1 u.s.u.s., w brzmieniu obowiązującym do 30.04.2018 r., za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

W sprawie nie było sporne, że wnioskodawca prowadził w okresach objętych decyzją pozarolniczą działalność gospodarczą, tj. od 19.05.2009 r. do 21.03.2013 r., od 19.03.2015 r. – zgłoszenie na 1 dzień, od 17.03.2017 r. – zgłoszenie na 1 dzień fakt zawieszania w cyklach dwuletnich prowadzenia działalności gospodarczej i podejmowania jej na 1 dzień po marcu 2013 r. wnioskodawca przyznał wprost przed Sądem na rozprawie w dn. 7.03.2019 r. /e-prot. z 7.03.2019 r.; 00:12:16/. W rezultacie nie budziło wątpliwości, że podlegał on okresach objętych skarżoną decyzją z 16.07.2018 r. obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu).

Zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. d u.s.u.s. płatnikiem składek jest ubezpieczony zobowiązany do opłacenia składek na własne ubezpieczenia społeczne. Art. 16 ust. 4 pkt 1 u.s.u.s. stanowi, że składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe osób prowadzących pozarolniczą działalność finansują w całości, z własnych środków, sami ubezpieczeni. Natomiast z art. 17 ust. 3 u.s.u.s. wynika, że osoby te co miesiąc samodzielnie obliczają i przekazują składki do Zakładu. W świetle art. 47 ust. 1 pkt 1 u.s.u.s. płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż do 10 dnia następnego miesiąca – dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie. Jeżeli płatnik składek nie złoży w terminie deklaracji rozliczeniowej, nie będąc z tego obowiązku zwolniony, Zakład dokonuje wymiaru składek z urzędu w wysokości wynikającej z ostatnio złożonej deklaracji rozliczeniowej, bez uwzględnienia wypłaconych zasiłków oraz zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych, zawiadamiając o tym płatnika (art. 48 ust. 1 u.s.u.s.). Art. 23 ust. 1 u.s.u.s. stanowi, że od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.) z wyłączeniem art. 56a. Z kolei art. 24 ust. 2 u.s.u.s. wskazuje, że składki oraz odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia i dodatkowa opłata nieopłacone w terminie, podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej.

Z powyższego wynika, że wnioskodawca był zobowiązany samodzielnie odprowadzać składki na ubezpieczenia społeczne do 10-go dnia każdego miesiąca, a w razie uchybienia temu obowiązkowi organ miał obowiązek naliczenia odsetek za zwłokę.

Art. 66 ust. 1 pkt 1 lit c ustawy z 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w brzmieniu obowiązującym do 1.02.2018 r. (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 138, dalej u.s.o.z.) stanowił, że obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegały osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które były osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą lub osobami z nimi współpracującymi, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Stosownie do brzmienia art. 84 ust. 1 in principio u.s.o.z. składkę na ubezpieczenie zdrowotne opłaca osoba podlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu. Zgodnie z art. 87 ust. 1 in principio u.s.o.z. osoby i jednostki organizacyjne, o których mowa m.in. w art. 84 są obowiązane, bez uprzedniego wezwania, opłacić i rozliczyć składki na ubezpieczenie zdrowotne za każdy miesiąc kalendarzowy w trybie i na zasadach oraz w terminie przewidzianych dla składek na ubezpieczenie społeczne. Zgodnie z art. 87 ust. 3 u.s.o.z. – od nieopłaconych w terminie składek na ubezpieczenie zdrowotne pobiera się odsetki za zwłokę na zasadach i w wysokości określonych dla zaległości podatkowych. Ust. 4 pkt 1 tego przepisu stanowi, że składki na ubezpieczenie zdrowotne osób wymienionych w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c są opłacane i ewidencjonowane w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Natomiast w świetle art. 93 ust. 1 u.s.o.z. składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz należności z tytułu odsetek za zwłokę nieopłacone w terminie podlegają ściągnięciu na zasadach określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych

Oznacza to, że wnioskodawca w okresach objętych zaskarżoną decyzją z 16.07.2018 r. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu. Z tego tytułu powinien był uiszczać składki na ubezpieczenie zdrowotne tak jak składki na ubezpieczenia społeczne – z tożsamymi konsekwencjami na wypadek uchybienia temu obowiązkowi.

Zgodnie z art. 104 ust. 1 pkt 3 ustawy z 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1265, dalej: u.p.z.) obowiązkowe składki na Fundusz Pracy opłacają inne niż wymienione w pkt 1 i 2 osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym lub zaopatrzeniu emerytalnemu. Odnosi się to do m.in. do osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą (zob. wyrok SA w Katowicach z 4 października 2012 r., III AUa 22/12, LEX nr 1236501). Stosownie do art. 107 ust. 1 u.p.z. składki na Fundusz Pracy opłaca się za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne. Ust. 4 zd. 1 tego przepisu stanowi, że od składek na Fundusz Pracy nieopłaconych w terminie ZUS pobiera odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.).

W konsekwencji wnioskodawca był zobowiązany do uiszczania składek na Fundusz Pracy, zaś organ rentowy miał obowiązek naliczenia odsetek za zwłokę.

Powyżej zaprezentowane kwestie nie budziły w sprawie kontrowersji. Ogólne określenie kwestii podlegania ubezpieczeniu, terminów płatności składek i konsekwencji ich uchybienia było jednak potrzebne do klarownego odniesienia się do problematyki przedawnienia należności na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy stwierdzonych w zaskarżonej decyzji.

Jednocześnie Sąd zważył, że same kwoty zaległości składkowych wskazane w zaskarżonej decyzji z 16.07.2018 r. podane na dzień wydania tej decyzji są zgodne z rozliczeniem konta ubezpieczonego. W szczególności Sąd uwzględnił, że przed wystawieniem skarżonej decyzji po ponownej analizie zadłużenia z konta płatnika ZUS odpisał w związku z przedawnieniem należności za październik 2010 r., kwiecień 2011 r., wrzesień 2011 r. na kwotę 5,03 zł oraz na FP za wrzesień 2011 r. na kwotę 0,01 zł, które były uwzględnione w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania, skąd wzięły się różnice pomiędzy kwotami w zawiadomieniu i w zakwestionowanej decyzji. Zarzut skarżącego o różnych kwotach za marzec 2013 r. w decyzji z 16.07.2018 r. i odpowiedzi na jego odwołanie od niej nie mógł odnieść zamierzonego skutku,

albowiem kwota zaległych na ubezpieczenia społeczne za marzec podana w zakwestionowanej decyzji z 16.07.2018 r. odpowiada kwocie wskazanej w załączniku do tej decyzji /k. 9 akt ZUS/ i w rozliczeniu konta ubezpieczonego /k. 2-5 akt ZUS/. Innych zarzutów co do wysokości należności składkowych odwołujący nie sformułował.

Wbrew zarzutom strony odwołującej w sprawie nie doszło do przedawnienia należności składkowych za okres od marca do lipca 2013 r.

Dokonując takiej oceny zarzutu przedawnienia Sąd zważył, że regulację tego zagadnienia zawarto w art. 24 ust. 5-6 u.s.u.s. Przepis ten znajduje zastosowanie wprost do składek na ubezpieczenia społeczne, zaś odpowiednio do składek na ubezpieczenie zdrowotne (art. 93 ust. 2 u.s.o.z.) i Fundusz Pracy (art. 32 u.s.u.s.).

Obecne brzmienie art. 24 ust. 4 zostało nadane przez ustawę z 28 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2011 r. nr 138, poz. 808) zmieniającą u.s.u.s. z dniem 20 lipca 2011 r., a następnie przez ustawę z 16 września 2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz.U. z 2011 r., nr 232, poz. 1378, dalej: u.r.n.o.) z dniem 1 stycznia 2012 r.

Od 1 stycznia 2012 r. należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne.

Termin przedawnienia należności w przypadkach określonych w art. 24 ust. 5a-6 u.s.u.s. ulega przerwaniu lub zawieszeniu. Przerwanie biegu przedawnienia ma ten skutek, że po ustaniu okoliczności powodującej przerwanie biegu przedawnienia, termin przedawnienia biegnie od nowa. Zawieszenie biegu terminu przedawnienia sprawia zaś, że w terminie przedawnienia nie uwzględnia się co prawda okresu, w którym bieg przedawnienia był zawieszony, ale uwzględnia się okres przedawnienia, który poprzedzał okres zawieszenia. Zmiana stanu prawnego wprowadzona od 1 stycznia 2003 r. przez dodanie art. 24 ust. 5b u.s.u.s. dotyczyła zawieszenia terminu przedawnienia. Przepis ten przewidywał zawieszenie biegu terminu przedawnienia, od dnia wszczęcia do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego oraz sądowego, z wyłączeniem wcześniejszych faz postępowania. Na skutek kolejnej nowelizacji przepisów od 1 lipca 2004 r. ustawodawca rozszerzył zakres zawieszenia biegu terminu przedawnienia na okres od podjęcia pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności składek, o której dłużnik został zawiadomiony, do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 pkt 1 u.s.u.s. terminy płatności składek przypadają na 10 dzień każdego następnego miesiąca. Oznacza to, że składki za marzec 2013 r. stały się wymagalne z upływem 10 kwietnia 2013 r., tj. 11 kwietnia 2013 r. W braku zawieszenia lub przerwania termin przedawnienia upłynąłby z dniem 10 kwietnia 2018 r., a więc od 11 kwietnia 2018 r. byłyby przedawnione.

Stosownie do art. 24 ust. 5f u.s.u.s. w przypadku wydania przez Zakład decyzji ustalającej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, podstawę wymiaru składek lub obowiązek opłacania składek na te ubezpieczenia, bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu od dnia wszczęcia postępowania do dnia, w którym decyzja stała się prawomocna. Wedle tego przepisu, zawieszenie biegu terminu przedawnienia zależy od wszczęcia postępowania o podstawę wymiaru składek lub obowiązek ich opłacenia i następuje z momentem wydania decyzji w tym przedmiocie, zaś prawomocność decyzji decyduje wyłącznie o zakończeniu stanu zawieszenia. Wydanie decyzji powoduje zawieszenie biegu przedawnienia od dnia wszczęcia postępowania w przedmiocie określenia wysokości należności z tytułu składek (por. wyrok SA we Wrocławiu z 4 kwietnia 2012 r., III AUa 1714/11, LEX nr 1714/11), pod warunkiem że należności nie przedawniły się przed dniem wydania decyzji (zob. wyrok SN z 29 maja 2013 r., I UK 613/12, OSNP 2014/3/44).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał podniesiony przez stronę odwołującą zarzut przedawnienia składek za okres od marca do lipca 2013 r. za bezzasadny.

Z materiału dowodowego zebranego w sprawie wynika bowiem, że wystąpiły okoliczności zawieszające bieg terminu przedawnienia z uwagi na toczące się przed tut. Sądem za sygn. VIII U 3463/13 postępowanie w sprawie podlegania

obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu wnioskodawcy z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w okresie od 19.09.2005 r. do 21.03.2103 r. co do którego ZUS wydał decyzję (...).06.2013 r., którą płatnik zaskarżył. Co do zasady bieg terminu przedawnienia uległ zawieszeniu od wszczęcia przez ZUS z dniem 25.04.2013 r. postępowania wyjaśniającego w zakresie weryfikacji okresu podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej oraz podstaw wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczeni społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy (uzasadnienie k. 19 załączonych akt VIII U 3463/13) do wydania prawomocnego wyroku w sprawie VIII U 3463/13 z dn. 23.10.2013 r. /k. 14/, tj. do 11.03.2014 r. /k. 14 verte/. Sąd uwzględnił jednak, że organ nie przedstawił dokumentacji, z której wynikałaby data doręczenia wnioskodawcy zawiadomienia z 25.04.2013 r. o wszczęciu postępowania w przedmiocie weryfikacji okresu podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej oraz podstaw wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczeni społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy, ani też tej daty nie można odtworzyć na podstawie uzasadnienia wyroku wydanego w sprawie VIII U 3463/13. Należało więc uznać, że postępowanie w tej sprawie zostało wszczęte nie później niż w dniu wydania decyzji z 3.06.2013 r. W tym dniu najpóźniej bowiem doszło więc do zawieszenia biegu terminu przedawnienia objętych nią należności za marzec 2013 r. Od tego dnia rozpoczął bieg miesięczny termin na wniesienie odwołania od decyzji (art. 477⁹ § 1 k.p.c.), płatnik zaskarżył w tym terminie decyzję z dn. 3.06.2013 r. a wyrok w tej sprawie stał się prawomocny z dniem 11.03.2014 r.

Stosując do powyższego regulację art. 24 ust. 5f u.s.u.s. należy stwierdzić, że w okresie od 3.06.2013 r. do 11.03.2014 r. (9 miesięcy i 8 dni) bieg terminu z art. 24 ust. 4 u.s.u.s. podlegał zawieszeniu. W rezultacie 5-letni termin przedawnienia składek za marzec 2013 r. upływał nie 11 kwietnia 2018 r., a 19 stycznia 2019 r. Tożsame „przesunięcie” daty upływu terminu przedawnienia dotyczy odpowiednio pozostałych składek za omawiany okres. Wobec czego w dacie wydania skarżonej w niniejszej sprawie decyzji z 16.07.2018 r. składki te nie były przedawnione.

Sąd ubezpieczeń społecznych może zaś stwierdzić przedawnienie składek objętych zaskarżoną decyzją tylko wtedy, gdy nastąpiło przed wydaniem decyzji wszczynającej postępowanie o ustalenie podstawy wymiaru składek lub obowiązku ich opłacenia (por. wyrok SA w Białymstoku z 1 lipca 2014 r., LEX nr 1480368).

Przed upływem tego terminu doszło zresztą do kolejnego zawieszenia jego biegu w wyniku wydania decyzji z dnia 16.07.2018 r. będącej przedmiotem rozpoznania przez Sąd w niniejszej sprawie co do określenia zadłużenia od daty wszczęcia postępowania przez ZUS w dn. 17.08.2017 r. Wnioskodawcy doręczono zawiadomienie o wszczęciu postępowania przez ZUS w tym przedmiocie w dniu 25.08.2017 r. /k. 8 akt ZUS/. Zgodnie z art. 123 u.s.u.s. w sprawach uregulowanych ustawą stosuje się przepisy k.p.a., chyba że ustawa stanowi inaczej. Jak wynika z art. 39 k.p.a., organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz.U poz. 1529 ze zm.) (w 2004 r. w przepisie była mowa o „poczcie”), przez swoich pracowników albo przez inne upoważnione osoby lub organy. Według art. 42 § 1 k.p.a. pisma doręcza się osobom fizycznym w ich mieszkaniu lub miejscu pracy. Tym samym skoro wnioskodawca własnoręcznie pokwitował odbiór zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy w dn. 25.08.2017 r. przeto doszło tego dnia do zawieszenia biegu terminu przedawnienia i zawieszenie to trwa do dnia uprawomocnienia kwestionowanej przez skarżącego w niniejszym postępowaniu sądowym decyzji z 16.07.2018 r.

Wobec powyższego do dnia 16.07.2018 r., tj. do dnia wydania zaskarżonej w niniejszej sprawie decyzji nie nastąpiło przedawnienie żadnej z należności objętych zakwestionowaną decyzją, a tym samym podniesiony przez skarżącego zarzut przedawnienia należności od marca do lipca 2013 r. nie mógł zostać uwzględniony. W efekcie Sąd uznał, że skarżona decyzja obejmuje jedynie należności wymagalne i nieprzedawnione.

Dodać należy, że wnioskodawca może złożyć wniosek do ZUS o umorzenie należności, rozłożenie na raty lub odroczenie terminu płatności.

Sąd wziął pod uwagę, że z materiału aktowego (pismo ZUS k. 36) wynika, że co prawda 10.04.2013 r. płatnik złożył wniosek o odroczenie terminu płatności składki za marzec 2013 r. z uwagi na toczące się postępowanie przed sądem,

ale następnie 4.06.2013 r. złożył rezygnację z ww. wniosku (brak dokumentacji dotyczącej pomocy de minimis), wobec czego wniosek pozostał bez rozpatrzenia. Sąd miał też na uwadze, że wobec pisma wnioskodawcy z 31.03.2017 r., w którym nie zgadzał się terminami okresami należności wnosząc o zawieszenie postępowania do czasu zakończenia sprawy o ustalenie jego uprawnień do renty oraz wobec jego pisma z 4.08.2017 r., w którym wnosił o nienaliczanie odsetek i niekierowanie sprawy do windykacji z powodu niezapłaconej składki za marzec 2017 r. ZUS pismem z 22.09.2017 r. udzielił skarżącemu informacji o braku możliwości odstąpienia od naliczania odsetek i jednocześnie zaproponował mu aby wystąpił z wnioskiem o rozłożenie na raty. Należy też wskazać, że ZUS nie skierował sprawy do egzekucji z uwagi o brak prawomocnej decyzji o zadłużeniu będącej dopiero podstawą do wystawienia tytułów wykonawczych. Sąd zważył przy tym, że odwołujący na rozprawie w dn. 7.03.2019 r. wprost przyznał, że nie złożył wniosku o umorzenie nieopłaconych składek albo odstąpienie od obowiązku ich zwrotu /e-prot. z 7.03.2019 r.: 00:01:37/.

Wobec powyższego należy podkreślić, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ k.p.c., art. 477¹⁴ k.p.c.). Jedyne zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd – przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony – powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Poza tym zmiana lub wykonanie decyzji nie ma wpływu na bieg sprawy (art. 477¹³ k.p.c., por. wyrok SA w Lublinie z 4 października 2012 r., III AUa 312/12, LEX nr 1223274).

Ponadto odnosząc się do argumentacji skarżącego co do jego trudnej sytuacji majątkowej i zdrowotnej to należy wskazać, że art. 5 k.c. nie może być stosowany do złagodzenia rygorów prawa ubezpieczeń społecznych. W zakresie prawa publicznego nie znajduje zastosowania konstrukcja nadużycia prawa podmiotowego. Zarzut czynienia ze swego prawa użytku niezgodnego z zasadami współżycia społecznego lub społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa musiałby być bowiem odniesiony do czynności organu rentowego, który – wydając decyzję – nie korzysta ze swoich praw podmiotowych (regulowanych prawem prywatnym), lecz realizuje ustawowe kompetencje organu władzy publicznej. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych art. 5 k.c. nie ma więc zastosowania (por. wyrok SN z 23 października 2006 r., I UK 128/06, OSNP 2007/23-24/359 i tam powołane orzecznictwo). Z tych przyczyn argumentacja odwołującego dotycząca jego trudnej sytuacji majątkowej i zdrowotnej nie mogła znaleźć zastosowania.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, że zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa. W konsekwencji odwołanie podlegało oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. o czym orzeczono, jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

W punkcie drugim sentencji wyroku Sąd Okręgowy, na podstawie § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z 3.10.2016 r. (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 18 ze zm.), zasądził na rzecz adwokata A. P. kwotę 110,70 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu wnioskodawcy.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

30 V 2019 roku.